

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

Quid literæ ad Angelum Ecclesiæ Sardis contineant deque earum
inscriptione. Hæc dicit, qui habet septem spiritus Dei, & septem stellas.
Sectio Prima.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

& poenitentiam age. Ecce sto ad ostium & pulso: si quis audierit vocem meam, & aperuerit mihi ianuam, intrabo ad illum; & cænabo cum illo, & ipse mecum. Qui vicerit, dabo ei sedere mecum in throno meo, sicut, & ego vici, & confedi cum patre meo in throno eius. Qui habet aurem, audiat quid spiritus dicat Ecclesijs.

COMMENTARIUM PRIMUM EXEGETICUM.

DE ANGELO ECCLESIAE SARDIS.

Quid literæ ad Angelum Ecclesiæ Sardis contineant
deque earum inscriptione.

Hæc dicit, qui habet septem spiritus Dei, & septem stellas.

SECTIO PRIMA.

MOTA hæc epistola plena est reprehensionis, admonitionis, & comminationis, nec vllam laudationis partem continet, quantum ex contextu colligitur, hic Episcopus hypocrisis vitio laborabat, cumque virtutem simularet, bonus apparebat coram hominibus, sed coram Deo qui cor, & animum intuetur, solam præse ferebat specie[m] probitatis, veræ sanctitatis omnino expers, vt videtur perspicuum ex illis verbis. *Nomen habes, quod viuas, & mortuus es.* Et iterum. *Non innocis opera tua plena coram Deo meo.* Simul etiam socordix, & osecitantiæ insimulatur, quod sineret in suo Episcopatu hæresim, vitiaque alia serpere: quam ob causam ei commendatur vigilantia, cum dicitur. *Esto vigilans, Episcopi.* & confirmata cetera, qua morituræ erant. Denique acerrima comminatione deterretur, cum audit: *Si ergo non vigilaueris, veniam ad te tanquam fur, & nescies qua hora veniam ad te.*

Ex his iam intelliges rationem inscriptionis literarum, quæ huiusmodi est. *Hæc dicit, qui habet septem spiritus Dei, & septem stellas.* Prima ratio est Richardi de sancto Victore. *Quasi, inquit, diceret, tu qui coram hominibus per hypocrisim bonum facis, sed in oculo malus existis, dum me audis septem spiritus habere, animaduerte me per sapientiam, non solum manifesta, sed etiam oculta opera, imo & intimas cogitationes intueri.* Dum etiam audis me habere septem stellas; intellige me ad te & tuos similes puniendos, maximè potentem esse, vt ipse stellarum conditorem: Iuxta quam expositionem, per septem spiritus, septem Spiritus sancti dona intelligenda sunt, quæ super Christum requieuerunt: quemadmodum prædixit Esaias cap. ii. E quibus vnum est intellectus. Alterum scienciæ, aliud Sapienciæ, propter quæ Christus in intimas etiam cogitationes mentis intuetur. Secunda est aliorum hoc sensu. Qui habet septem spiritus Dei, id est, qui dat omnem vitam spiritualem, & internam, quæ necessaria est hypocrisis, qui intus mortui sunt: propterea enim dicitur. *Nomen habes quod viuas, & mortuus es.* Et qui habet septem stellas, id est, à quo est omnis illuminatio, & fama, ac nominis celebritas, quam solam cupit hypocrita iuxta illud Iob 41. quod de Satan dicitur. *Omne sublimè videt.* Et Prouerb. 30. Prou. 30. 15.

IEGAS
H
POCAL
C

Richard de S. Vict.
Hypocrisis later homines, non Deum.
Esai 11. 2.
Solum Christum antea
vita spiritua-
lia, & fama.
Hypocrita
aura popu-
lari audis.
Iob. 41. 15.
Prou. 30. 15.

Gloria qui-
bus deur.

Generatio huius excelsi sunt oculi, & palpebra eius in altum surrecta. Tertia ratio, cur Christus hypocrita Episcopo dicat se habere septem spiritus Dei, & septem stellas, ea est. Ut intelligat non promitti stellas, id est gloriam, nisi spiritum, hoc est, veram sanctitatem habentibus.

III.

Iob 39. 16.

Hypocrita
struthionis
paratur ex
Greg.

Illud hoc loco est aduertendum, de duobus vitijs reprehendi Sardanensem Episcopum de hypocrisis nimirum, & de negligentia in moribus Ecclesie corrigendis, ut est percipuum ex illis verbis. *Esto vigilans, & confirma cetera, que mortura erant.* Vnum autem ex alio consequitur. Qui enim hypocrita est, cum eum Christi charitas non virgeat, de aliorum quoque sanctitate minime est sollicitus. Id, quod eleganti struthionis similitudine expressum habes Iob 39. cum dicitur, *Penna struthionis, similis est pennis herodij, & accipitris, quando derelinquit oua sua in terra, tu forsitan in puluere calefacies ea, obliuiscitur, quod pes conculcet ea, aut bestia agra conterat. Duratur ad filios suos, quasi non sint sui, frustra laborauit, nullo timore cogente, prauauit enim cam Dominus sapientia, nec dedit illi intelligentiam.* Quem locum expendens Diuus Gregorius libro 31. Moralium cap. 6. & sequentibus. Primum docet struthionem typum hypocrite esse, quia videlicet alas quasi ad volandum specie tenus erigit, sed tamen nunquam se a terra volando suspendit, sic enim hypocritas per figuram sanctitatis extendunt, sed curarum secularium pondere prae grauari, nullatenus a terra subleuantur, quare penna struthionis ad penas herodij & accipitris similitudinem coloris habet, virtutis autem veram effigiem non habet.

IIII.

Struthionis
pulli quo pa-
lo excluduntur.

Philipp 3. 13.
2. Thessal.
3. 5.

Viscera Pau-
lian Philipp.
quam mol-
lia.

Philipp 1. 8.
Philippensiu
conuersio,
Pauli gloria.
1. Cor. 15. 31.

Deinde obseruat hypocritam etiam iactat struthionis oua negligere, solet enim struthio oua, quae parit negligere, & in puluere, atque in arena derelinquere, cuius vehementi calore pulli postea excluduntur, nec enim nisi in locis calidissimis struthio nascitur, sic etiam hypocritas quia charitatis ardore non calent, de torpore proles edita, id est, de ouorum suorum frigore nequaquam dolent. Itaque negligunt quod pes oua conculcet, id est, quod filij sui prauorum operum exemplis peruertantur: hunc pedem Paulus discipulis, quasi ouis, quae posuerat, metuebat, cum diceret ad Philippenses 3. *Multi ambulat, quos sepe dicebam vobis, nunc autem & stens dico inimicos crucis Christi.* Et iterum, *Erade canes, videte malos operarios.* Et 2. ad Thessalonicenses 3. *Denuciamus vobis fratres in nomine Domini nostri Iesu Christi, ut subtrahatis vos ab omni fratre ambulante inordinate.* Quae hypocritarum conditio magis adhuc illis verbis exprimitur, *Duratur ad filios quasi non sint sui,* quam mollia e contrario viscera gestabat Paulus, cum dicebat ad Philippenses 1. *Testis mihi est Deus, quemodo vos omnes cupiam in visceribus Christi Iesu.* Imò vsque adeo letabatur de conuersione profectuque fidelium, ut per gloriam eorum iuraret tanquam per rem sibi charissimam: hunc enim sensum habet illud. *Quotidie morior per vestram gloriam fratres, quam habeo in Christo Iesu:* vbi de communi & vera sententia illud per, iurantis est, patetque ex Graeco contextu, in quo legimus *per*, quae particula iurantis est: iurat verò Paulus per gloriam seu gloriationem ut Graece est, quam sperabat habituros fideles in patria, sic enim nonnulli interpretantur, quam rem, quia charissimam habebat, idcirco per eam iurabat: si verò legamus, *per gloriam nostram*, ut plerique Graeci codices habent, iurat Paulus per suam ipsius gloriam, quam ex conuersione fidelium comparabat, tanquam per rem sacram, & sibi iucundissimam: quod eodem spectat, mitto alias huius loci expositiones, quae ad rem praesentem non faciunt.

Quid